

Tovább mérséklődött a horvát gazdaság növekedése

Az Állami Statisztikai Hivatal (DZS) november 28-i első becslése szerint a GDP a 2018. július-szeptemberi időszakban 2,8 százalékkal növekedett a tavalyi év azonos időszakával összehasonlítva. Zdravko Maric pénzügyminiszter ugyan elégedett a számokkal, de figyelmeztet az ipari termelés csökkenésére, amelyre komoly hatással van az Uljanik hajógyár válsága. A kormánykoalíció gazdaságilag sikeresnek tekinti a 2018. július-szeptemberi időszakot, hangsúlyozva, hogy még jobb eredményekre kell törekedni. Az ellenzék visszaesésnek minősíti az idei eredményt, emlékeztetve, hogy 2017 júliusa és szeptembere között a GDP évközi szinten 3,3 százalékkal növekedett az előző év azonos időszakához képest. Branko Grčić (SDP) szerint Horvátországban az elkövetkező 3 éves időszak folyamán komoly válság alakulhat ki.

Az Állami Statisztikai Hivatal (DZS) november 28-án megjelentette első becslését a horvát gazdaság a 2018. év harmadik negyedévi teljesítményéről, amely szerint a GDP 2,8 százalékkal bővült a 2017. évi azonos időszakával összehasonlítva. A nemzetgazdaság évközi növekedése már 17 negyedéve tart, de mérséklődött az április-júniusi időszakhoz viszonyítva, amikor a GDP évközi növekedése 2,9 százalékos volt. Az előző időszakoktól eltérően, a gazdasági növekedéshez a legnagyobb mértékben az állami fogyasztás 3,9 százalékos, továbbá a befektetések és az export egyaránt 3,7-3,7 százalékos növekedése járult hozzá. A lakossági fogyasztás 2,7 százalékkal növekedett, ami visszaesés az előző negyedévi 3,6 százalékos növekedés után. Az import 5,1 százalékkal növekedett az által, hogy az áruimport 4,8 százalékkal, a szolgáltatás-behozatal pedig 6,4 százalékkal magasabb, mint 2017 júliusa és szeptembere között. *Összehasonlítva a többi közép- és kelet-európai országgal Horvátország nemzetgazdaságának teljesítése jelentősen elmarad a lengyel (+5,7 százalék), lett (+5,4 százalék), illetve magyar (+5,0 százalék) teljesítmény mögött.*

Marko Kristof, a DZS igazgatója, azt hangsúlyozza, hogy a 2018. év mindhárom negyedévében Horvátország a GDP növekedése szempontjából 1 százalékponttal meghaladta az EU átlagát. Hozzátette, hogy a GDP átlagos növekedése az EU szintjén az elmúlt 15 negyedév közül 14 alkalommal volt alacsonyabb, mint a horvát gazdasági növekedés mértéke a vonatkozó háromhavi időszakokra.

A nemzetgazdaság emelkedésére továbbra is a lakossági fogyasztás növekedése hat leginkább, amit a kiskereskedelmi forgalom harmadik negyedévi 3,0 százalékos növekedése támaszt alá. Ennek kulcsfontosságú elemei a foglalkoztatás növekedése és a bérek, a munkanélküliség csökkenése, valamint a fogyasztás újrafinanszírozásának alacsony költségei az alacsony infláció miatt. *Ugyanakkor figyelmeztettek, hogy 2015. óta ez volt a legalacsonyabb negyedévi kiskereskedelmi forgalom-bővülés.*

A gazdasági ágazatok közül továbbra is a turizmus járul hozzá a legnagyobb mértékben a GDP növekedéséhez, bár idén a korlátozott szálláskapacitások miatt a július-szeptemberi időszakban a beutazások száma 3,4 százalékkal, a vendégéjszakák száma pedig 1,3 százalékkal növekedett, ami jelentősen elmarad az előző évektől. A befektetések növekedése közvetve hatott az építőipar bővülésére is, az ágazat a január-augusztusi időszakban 4,5 százalékkal jobb eredményt ért el, mint 2017-ben. *A szakértők, azonban figyelmeztetnek, hogy a turizmus és az építőipar pozitív eredményei kivételek a többi – elsősorban ipari – ágazatban észlelhető lassulással szemben.* Az ipari termelés éveken keresztül növekedett, majd az idei harmadik negyedévben 1,5 százalékkal csökkent a 2017. július-szeptemberi időszakokkal összehasonlítva. Több közgazdász szerint ennek egyik fontosabb oka az Uljanik hajógyár válsága. Még inkább figyelmeztető jelenség, hogy 2017 novemberében és 2018 szeptemberében között csak két hónapban (2018 februárjában, illetve júniusában) pozitív az ipari termelés összehasonlítva az előző év azonos hónapjaival. *Ezért az ipar teljesítése a 2018. január-szeptemberi időszakban 0,3 százalékos csökkenést mutat az előző évi 9 havi adatokkal összehasonlítva.*

Zdravko Maric pénzügyminiszter szerint a GDP 2,8 százalékos növekedése a 3. negyedévben némileg meghaladja a minisztériumi szakemberek elvárásait, bár a lakossági fogyasztás nem érte el a

minisztérium eredeti elvárásait. Ezzel szemben a vártnál jobban teljesített a szolgáltatás-export, ami – figyelembe véve a vendégjazzakák számának alakulását – arra utal, hogy turisták egy főre eső fogyasztása jelentősen megnövekedett. Maric azonban figyelmeztetett, hogy a befektetések növekedésének mértéke nem kielégítő, viszont különösen aggasztó az ipari termelés csökkenése a harmadik negyedévben.

A Horvát Munkaadók Szövetsége (Hrvatska udruga poslodavaca – HUP) közleményben fejezi ki elégedettségét a gazdaság teljesítésével a harmadik negyedévben. A jelenlegi körülmények között ez csaknem a legtöbb, ami elérhető volt. **Azonban, a HUP figyelmeztet a gazdasági bővülés mérséklésére, továbbá a potenciális kockázatokra a munkaerőhiány miatt.** Üdvözölte az elfogadott adóreform-csomaggal bevezetésre került bérnövekvés-**ösztönző intézkedéseket, de hangsúlyozta, hogy még számos lépést kell megtenni a gazdaság tehermentesítése érdekében.**

Branko Grcic (SDP) szerint nem lehet szó haladásról, mert az idei harmadik negyedévi GDP-növekedés 2,8 százalékos, míg a tavalyi 3,3 százalékos volt évközi szinten. **Még inkább figyelmeztető jel, hogy a 2018. év tíz hónapja közül nyolcban csökkent az ipari termelés. Hangsúlyozta, hogy minden jel arra utal, hogy Horvátországban az elkövetkező 2-3 év leforgása alatt ismét válság várható.**

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Horvátország